

Seat No. : _____

MC-111

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-302 : Sociology (Sociological Research Methods)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.

(2) સાદા ગણકયંત્રનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

1. સામાજિક સર્વેક્ષણનો અર્થ અને વ્યાખ્યા આપી, સામાજિક સર્વેક્ષણના લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

1. સંશોધન પ્રશ્નની પસંદગી અને ઘડતર અંગે સમજાવો. 14

2. નિદર્શનો અર્થ આપી નિદર્શન પ્રક્રિયા સમજાવો. 14

અથવા

2. બિન સંભાવનાત્મક નિદર્શનનો અર્થ અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14

3. મુલાકાતનો અર્થ અને લક્ષણો અને મુલાકાત અનુસૂચિ સમજાવો. 14

અથવા

3. પ્રશ્નાવલી એટલે શું ? પ્રશ્નાવલી ઘડતરના તબક્કા જણાવો. 14

4. સમજાવો : 14

(A) માહિતીનું વર્ગીકરણ

(B) માહિતીનું અર્થઘટન

અથવા

4. માઝ્યા પ્રમાણે કરો :

14

(A) 30 વિઢ્યાર્થીના સમાજશાસ્ત્રના ગુણ નીચે મુજબ છે જેનું સાદું અને સંયથી આવૃત્તિ વિતરણ કરો જેમાં પ્રથમ વર્ગ 1-10 રાખો :

25, 05, 40, 20, 10, 60, 58, 45, 55,
45, 15, 46, 35, 50, 46, 33, 23, 18,
10, 25, 08, 19, 28, 36, 42, 25, 15

(B) નીચેની માહિતી પરથી બહુલક શોધો :

વર્ગ	આવૃત્તિ
11 – 20	08
21 – 30	10
31 – 40	12
41 – 50	20
51 – 60	15
61 – 70	10

5. નીચેનામાંથી (કોઈપણ સાત) MCQના જવાબ આપો

14

(1) સર્વેક્ષણનો ઉપયોગ કોણ કરે છે ?

- (A) સામાજિક સંશોધકો (B) બિન સરકારી સંગઠનો
(C) સરકારી સંસ્થા (D) ઉપરોક્ત તમામ

(2) સર્વેક્ષણનો ઉપયોગ શું જાણવા થાય છે ?

- (A) વર્તન વલણો (B) માન્યતા અભિપ્રાયો
(C) ખાસિયતો-અપેક્ષા (D) ઉપરોક્ત તમામ

(3) સંશોધન પ્રશ્નની પસંદગીમાં શું ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ ?

- (A) વિષયનું ઉપલબ્ધ સાહિત્ય (B) પ્રયુક્તિની ઉપલબ્ધિ
(C) શ્રમ-સમય-નાણાં (D) ઉપરોક્ત તમામ

- (4) નિદર્શન પ્રક્રિયામાં સૌપ્રથમ શું કરવાનું હોય છે ?
- (A) સમષ્ટિની વ્યાખ્યા (B) નિદર્શનું વ્યાપ વિશ્વ નક્કી કરવું
(C) નિદર્શ પસંદ કરવા (D) એકપણ નહિ
- (5) સ્નોબોલ ટેકનિક કયા નિદર્શનનો પ્રકાર છે ?
- (A) ચદ્ચ (B) બિનચદ્ચ
(C) સંભાવનાત્મક (D) એકપણ નહિ
- (6) નિદર્શન કરવા માટે કઈ પ્રયુક્તિ છે ?
- (A) લોટરી (B) નિશ્ચિત અંતર
(C) ટીપેટ ટેબલ (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (7) પ્રશ્નાવલી ટપાલ દ્વારા તેમજ ઓનલાઈન પણ ભરાવી શકાય છે.
- (A) સાચું (B) ખોટું
(C) લાગુ પડતું નથી (D) એકપણ નહિ
- (8) મુલાકાત માર્ગદર્શનિકાનું સ્વરૂપ કેવું હોય છે ?
- (A) સ્થિર (B) લવચીક
(C) અનિશ્ચિત (D) એકપણ નહિ
- (9) પ્રશ્નાવલીમાં જવાબ કોણ ભરે છે ?
- (A) સંશોધક (B) ઉત્તરદાતા
(C) લાગુ પડતું નથી (D) એકપણ નહિ
- (10) સામાજિક વિશ્લેષણ કરવા માટેનું પ્રથમ પગથિયું કયું છે ?
- (A) ફેર તપાસ (B) ફેર લેખન
(C) ફેર ડિઝાઈન (D) એકપણ નહિ

(11) વર્ગીકરણનો આધાર શાના પર છે ?

- (A) ગુણધર્મની સમાનતા (B) સંખ્યાની સમાનતા
(C) બંને (D) એકપણ નહિ

(12) $Md = L + \frac{\frac{n}{2} - cf}{f} \times i$ એ શાનું સૂત્ર છે ?

- (A) મધ્યક (B) મધ્યસ્થ
(C) બહુલક (D) એકપણ નહિ
-

Seat No. : _____

MC-111

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-302 : Sociology (Sociological Research Methods)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Simple calculator can be used.

1. Give the meaning and definition of social survey and state the characteristics of social survey. 14

OR

1. Explain about the selection and formulation of research problem. 14
2. Give the meaning of sample and explain the process of sampling. 14

OR

2. Discuss the meaning and types of Non-probability sampling. 14
3. Explain the meaning and characteristics of interview and interview schedule. 14

OR

3. What is the questionnaire ? State the stages of questionnaire formulation. 14
4. Explain : 14
(A) Classification of data
(B) Interpretation of data

OR

4. Do as directed : 14

(A) The sociology marks of 30 students are as follows. Prepare a simple and cumulative frequency distribution in which the first class is 1-10 :

25, 05, 40, 20, 10, 60, 58, 45, 55,

45, 15, 46, 35, 50, 46, 33, 23, 18,

10, 25, 08, 19, 28, 36, 42, 25, 15

(B) Find the mode of the information given below :

Class	Frequency
11 – 20	08
21 – 30	10
31 – 40	12
41 – 50	20
51 – 60	15
61 – 70	10

5. Answer any 7 of the following MCQ : 14

(1) Who uses survey ?

(A) Social researchers (B) Non government organizations

(C) Government organization (D) All of the above

(2) The use of survey is to know _____.

(A) Behaviour – Attitude (B) Belief – Opinion

(C) Speciality – expectation (D) All of the above

(3) What is considered in selection of research problem ?

(A) Available material of subject (B) Availability of strategy

(C) Labour – Time – Money (D) All of the above

- (4) What is the first thing to do in the sampling process ?
(A) Defining population (B) Determining the universe of sample
(C) Choosing sample (D) None
- (5) Snowball technique is a type of which sampling ?
(A) Random (B) Non random
(C) Probability (D) None
- (6) Which is technique for sampling ?
(A) Lottery (B) Specific Distance
(C) Tippet Table (D) All of the above
- (7) The questionnaire can be filled by post as well as online.
(A) True (B) False
(C) Doesn't apply (D) None
- (8) What is nature of Interview schedule ?
(A) Fixed (B) Flexible
(C) Indefinite (D) None
- (9) Who fills the answers in a questionnaire ?
(A) Researcher (B) Respondent
(C) Not applicable (D) None
- (10) What is the first step in doing social analysis ?
(A) Re-checking (B) Re-writing
(C) Redesign (D) None
- (11) What is the basis of the classification ?
(A) Equality of properties (B) Equality of numbers
(C) Both (D) None

(12) $Md = L + \frac{\frac{n}{2} - cf}{f} \times i$ is equation of what ?

(A) Mean

(B) Median

(C) Mode

(D) None
